

ŠKOLNÍ PREVENTIVNÍ STRATEGIE

pro období 2024 - 2029

Schválila:
Mgr. Šárka Vondrová

OBSAH

ÚVOD	2
1. PLATNÁ LEGISLATIVA	3
2. CÍLE PREVENTIVNÍ STRATEGIE ŠKOLY	5
3. ROLE PEDAGOGICKÝCH PRACOVNÍKŮ V OBLASTI PREVENCE	6
4. FINANČNÍ ZAJIŠTĚNÍ PREVENCE.....	8
5. EVALUACE PREVENTIVNÍ STRATEGIE	8

ÚVOD

Školní preventivní strategie je **dlouhodobým dokumentem školy vytvářejícím základní rámec pro plánování aktivit v oblasti primární prevence rizikového chování žáků**. Vychází z Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2019 - 2027.

Prioritním cílem strategie je zajistit bezpečné prostředí ve škole. Pro dosažení tohoto cíle klademe důraz na vytváření pozitivních mezilidských vztahů ve škole, zvýšení povědomí žáků o projevech a dopadech rizikového chování v jednotlivých oblastech života a rozvoj zdravého životního stylu žáků. Zaměřujeme se rovněž na rozvoj schopnosti žáků řešit problémy a konflikty. Zároveň budujeme systém pravidel očekávaného chování ve škole a tato pravidla žáky učíme a pravidelně je opakujeme.

Významným indikátorem k naplnění uvedených cílů je **fungující systém otevřené školy** – interaktivní spolupráce s rodiči žáků, zřizovatelem, občany městské části a dalšími subjekty působícími v městské části.

V koncepční rovině je z dlouhodobého hlediska **klíčovým nástrojem školy v oblasti prevence rizikového chování žáků implementace projektu PBIS** (Pozitivní podpora chování žáků). Ve škole každoročně probíhají programy všeobecné primární prevence a jsou realizovány další akce (návštěva kulturních akcí, přednášky odborníků pro děti a rodiče, spolupráce s Policií ČR ad.). Spolupracujeme rovněž s Pedagogicko-psychologickou poradnou pro Prahu 6 a oblastním metodikem prevence. Třídní učitelé využívají k práci se třídou třídnické hodiny. Svoji roli v oblasti naplňování cílů této strategie sehrává Školní parlament. Škola průběžně posiluje vztahy s rodiči (např. projekt Rodičovské kavárny). Zastřešujícím orgánem školy pro oblast prevence je školní poradenské pracoviště.

1. PLATNÁ LEGISLATIVA

Školní preventivní strategie vychází z těchto předpisů:

STRATEGIE

- Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2019 – 2027.
- Národní strategie prevence a snižování škod spojených se závislostním chováním 2019–2027.

METODICKÉ POKYNY A DOPORUČENÍ

- Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže, č.j. 21291/2010-28.
- Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k řešení šikanování ve školách a školských zařízeních, č.j. 21149/2016.
- Spolupráce předškolních zařízení, škol a školských zařízení s Policií ČR při prevenci a při vyšetřování kriminality dětí a mládeže a kriminality na dětech a mládeži páchané (Čj.: 25 884/2003-24).
- Metodický pokyn MŠMT ČR k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance (Čj.: 14 423/99-22).
- Metodické doporučení MŠMT k prevenci a postihu záškoláctví a omlouvání žáků z vyučování (Čj.: MSMT-780/2024-1).
- Metodický pokyn k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a žáků a studentů ve školách a školských zařízeních zřizovaných MŠMT (Čj.: 37 014/2005-25).

VYHLÁŠKY

- Vyhláška č.197/2016 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních (novelizující vyhláška č. 72/2005 Sb.).
- Vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných.
- Vyhláška č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditačních komisích a kariérním systému pedagogických pracovníků, ve znění pozdějších předpisů.

ZÁKONY

- Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (Školský zákon), v platném znění (novela školského zákona a některých dalších zákonů vyhlášena pod č. 82/2015 Sb.).
- Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, v platném znění.
- Zákon 401/2012 Sb., kterým se mění zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně

- děti, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony.
- Zákon 89/2012/ Sb. Občanský zákoník – „zákon o rodině“ .
 - Novela zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních, z roku 2012 (č.333/2012) Sb.
 - Zákon č. 106/2011, kterým se mění zákon č.167/1998 Sb., o návykových látkách a o změně některých dalších zákonů, v platném znění.
 - Zákon č. 65/2017 Sb. Zákon o ochraně zdraví při změně před škodlivými účinky návykových látek (31. 7. 2017) plně nahrazuje zákon č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami a o změně souvisejících zákonů.
 - Zákon č. 135/2006 Sb., na ochranu před domácím násilím, v platném znění.
 - Zákon č. 218/2003 Sb., O odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a soudnictví ve věcech mládeže (zákon o soudnictví ve věcech mládeže).

VNITŘNÍ SMĚRNICE

- Školní řád.
- Pravidla očekávaného chování - systém PBIS.

2. CÍLE PREVENTIVNÍ STRATEGIE ŠKOLY

1. Dlouhodobé cíle:

- Vytvářet bezpečné, pozitivní a komunikaci otevřené školní prostředí.
- Rozvíjet partnerské vztahy mezi žáky, učiteli a rodiči jako jeden z předpokladů efektivní prevence rizikového chování.
- Rozvíjet spolupráci a komunikaci mezi školou a rodiči.
- Podporovat vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti prevence rizikového chování.
- Poskytovat poradenské a konzultační služby pro žáky, jejich zákonné zástupce a pedagogy.
- Vést žáky k zodpovědnosti za své chování, zdravému sebevědomí a psychické odolnosti.
- Sledovat individuální potřeby žáků, všimnout si projevů jejich chování a případných změn, pečlivě a důsledně sledovat školní úspěšnost.
- Podporovat větší zapojení žáků do dění ve škole zejména formou Školního parlamentu.
- Podporovat žáky ve smysluplném využívání volného času (nabídka zájmových kroužků přímo ve škole).
- Implementovat projekt PBIS zaměřený na upevňování celoškolně jednotných, pozitivně formulovaných norem chování v oblasti bezpečnosti, zodpovědnosti a respektu.
- Vyhodnocovat účinnost implementace PBIS a preventivních programů s cílem efektivně reagovat na aktuální potřeby školy.

2. Krátkodobé cíle:

- Průběžně mapovat potřeby školy v oblasti prevence rizikového chování žáků.
- Efektivně plánovat programy primární prevence v závislosti na potřebách a aktuální situaci ve škole.
- Realizovat programy primární prevence (včetně implementace programu PBIS) v souladu s Preventivním programem školy a vyhodnocovat jejich přínos.
- Rozvíjet spolupráci s rodiči zejména formou třídních schůzek, tripartit a projektu Rodičovské kavárny.

3. ROLE PEDAGOGICKÝCH PRACOVNÍKŮ V OBLASTI PREVENCE

Školní metodik prevence

- koordinuje přípravu Školní preventivní strategie a Preventivního programu školy a podílí se na jejich realizaci,
- shromažďuje a analyzuje informace o varovných signálech rizikového chování od ostatních pedagogů, o osobnostních, rodinných či vztahových problémech žáka,
- řeší společně s dalšími pedagogickými pracovníky vzniklé problémy a dává podněty k jejich nápravě,
- poskytuje poradenskou činnost žákům, zákonným zástupcům/rodičům a pedagogům,
- zajišťuje programy primární prevence a spolupracuje s institucemi a organizacemi v oblasti primární prevence,
- hodnotí realizaci Školního preventivního programu a navrhuje ředitelce opatření ke zlepšení situace.

Školní psycholog

- realizuje psychologické poradenství pro žáky, jejich zákonné zástupce a pedagogické pracovníky školy,
- zajišťuje diagnostiku při výukových, výchovných a vztahových problémech žáků a třídních kolektivů (např. formou sociometrie),
- realizuje podpůrné programy pro skupiny žáků a třídní kolektivy (na podporu dobrých vztahů ve třídě, prevence rizikového chování, předcházení školní neúspěšnosti a další),
- zajišťuje metodické vedení a podporu pro pedagogické pracovníky a rodiče v náročných situacích,
- vede výukové programy pro žáky vybraných tříd (např. sexuální výchova, osobnostní výchova).

Výchovný poradce

- koordinuje společně se školním metodikem prevence aktivity školy v oblasti prevence,
- poskytuje poradenskou činnost žákům, zákonným zástupcům/rodičům a pedagogům,
- je informován o náhlém či přetrvávajícím školním neúspěchu žáka,
- je informován o zvýšené absenci žáka,
- koordinuje tvorbu individuálních vzdělávacích plánů a sleduje průběh jejich plnění,
- spolupracuje s příslušnými školskými poradenskými zařízeními, orgány a organizacemi,
- v případě potřeby navrhuje ředitelce školy svolání výchovné komise.

Kariérový poradce:

- působí jako podpora žáků a jejich zákonných zástupců při hledání budoucího zaměření vzdělávání a profesní orientace,

- věnuje se podpoře žáků s odlišným mateřským jazykem, potřebou podpůrných opatření/se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků ohrožených předčasným ukončením studia při výběru povolání,
- spolupracuje s pedagogickou psychologickou poradnou, dalšími institucemi či jednotlivci s cílem poskytnout žákům a jejich zákonným zástupcům podnětné prostředí pro rozhodování o budoucím profesním směřování žáka.

Třídní učitel:

- spolupracuje se školním poradenským pracovištěm na zachycování varovných signálů, podílí se na realizaci Školního preventivního programu a na pedagogické diagnostice vztahů ve třídě,
- motivuje žáky k vytvoření vnitřních pravidel třídy, která jsou v souladu se školním řádem a prioritami PBIS, a dbá na jejich důsledné dodržování (vytváření otevřené bezpečné atmosféry a pozitivního sociálního klimatu ve třídě),
- podporuje rozvoj pozitivních sociálních interakcí mezi žáky třídy,
- zprostředkovává komunikaci s ostatními členy pedagogického sboru a je garantem spolupráce školy se zákonnými zástupci žáků třídy,
- získává a udržuje si přehled o osobnostních zvláštностech žáků třídy a o jejich rodinném prostředí.

Ostatní pedagogičtí pracovníci:

- rozvíjejí kompetence žáků v oblasti sociálních dovedností,
- konzultují případné problémy a navrhnou opatření, na pedagogických radách hodnotí uplynulé období školního roku,
- jsou v kontaktu se zákonnými zástupci/rodiči svých žáků, především prostřednictvím třídních učitelů.

Ředitelka školy:

- sleduje účinnost prevence rizikového chování,
- sleduje problémy v kontextu celé školy,
- v případě potřeby provádí personální a organizační opatření směřující k nápravě nedostatků,
- v případě potřeby svolává výchovnou komisi.

4. FINANČNÍ ZAJIŠTĚNÍ PREVENCE

Škola se v oblasti prevence dlouhodobě snaží o co největší využití externích finančních zdrojů. Školní metodik prevence ve spolupráci s oblastním metodikem prevence v PPP sleduje nabídku preventivních programů v Praze a možnosti jejich financování. Hlavním zdrojem financování preventivních programů jsou granty vyhlašované každoročně MHMP. Mimo to má škola možnost využít dalších zdrojů externího financování (např. program Zdravá Šestka). Škola může v případě potřeby hradit část preventivních programů ze svých zdrojů.

5. EVALUACE PREVENTIVNÍ STRATEGIE

Vyhodnocení školní preventivní strategie provádí školní poradenské pracoviště ve spolupráci s třídními učiteli a ostatními pedagogickými pracovníky na konci daného období.

Evaluace je zaměřena na:

- celkové klima školy,
- klima v jednotlivých třídách,
- efektivitu preventivních aktivit,
- vývoj rizikového chování,
- úroveň spolupráce pracovníků školy,
- úroveň spolupráce s externími organizacemi a rodiči.

Obsahem evaluace je:

- zmapování sociálního klima školy a tříd (např. rozhovory, dotazníky, sociometrie),
- analýza řešených případů rizikového chování žáků školy,
- vyhodnocení účinnosti Preventivních programů školy v každém školním roce,
- vyhodnocení spolupráce v rámci školy (např. rozhovory, dotazník pro učitele).